

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2008

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä elokuuta 2008

N:o 539—542

SISÄLLYS

N:o		Sivu
539	Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista	1673
540	Oikeusministeriön asetus valtion oikeusaputoimistojen sekä niiden sivutoimistojen ja sivuvastaanottojen sijainnista	1679
541	Sisäasiainministeriön asetus vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuuksien torjunnasta .	1682
542	Maa- ja metsätalousministeriön asetus maatalouden rakennetuen perustana olevista rakennusten hyväksyttävistä yksikkökustannuksista	1686

N:o 539

Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista

Annettu Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2008

Valtioneuvosto on työ- ja elinkeinoministeriön esittelystä päättänyt huoltovarmuuden turvaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1390/1992) 2 §:n 2 momentin ja 12 §:n 2 momentin nojalla:

1 Yleiset lähtökohdat

Yleistavoitteena on kansainvälisiin markkinoihin sekä kansallisiin toimenpiteisiin ja voimavaroihin perustuva huoltovarmuus. Varautumistoimenpiteillä turvataan yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämätön infrastruktuuri ja kriittisen tuotannon jatkuminen kaikissa tilanteissa.

Kansallisen varautumisen rinnalla Euroopan unionissa toteutetut varautumistoimenpiteet, kansainvälisestä energiaohjelmasta tehty sopimus (Sopimussarja 115/1991) sekä eri maiden kanssa tehdyt kahden- ja monenväliset sopimukset taloudellisesta yhteistyöstä

kriisitilanteissa täydentävät huoltovarmuutta. Vakavimpiin kriiseihin varaudutaan kansallisin toimenpitein.

Varautumisessa vakavimpana uhkana huoltovarmuudelle pidetään kriisitilannetta, jossa kyky tuottaa tai hankkia ulkomailta kriittisiä tavaroita ja palveluja on väliaikaisesti vaikeutunut. Muita keskeisiä yhteiskunnan taloudellista toimintakykyä vaarantavia uhkia ovat sähköisten tieto- ja viestintäjärjestelmien häiriintyminen, energiansaannin keskeytyminen, väestön terveyden ja toimintakyvyn vakava häiriintyminen sekä luonnononnettomuudet ja ympäristökatastrofit.

Huoltovarmuuden taso mitoitetaan niin,

että väestön elinmahdollisuudet ja toimintakyky sekä yhteiskunnan toimivuus voidaan pitää yllä normaaliolojen vakavissa häiriöissä ja poikkeusoloissa mukaan luettuna puolustustila.

2 Yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin turvaaminen

2.1 Energian siirto- ja jakeluverkot

Sähkön, maakaasun ja kaukolämmön siirto- ja jakeluverkot varaudutaan ylläpitämään nykyisellä toimitusvarmuustasolla pitkäikäisyyden kriisin aikana.

Verkkojen rakentamiseen, käyttöön ja kunnossapitoon liittyvän osaamisen säilymisestä on huolehdittava.

2.2 Sähköiset tieto- ja viestintäjärjestelmät

Tietoverkot ja -järjestelmät

Kriittisimmät ja keskeisimmät tietotekniikan varassa olevat yhteiskunnan toiminnot tulee tunnistaa ja niihin liittyvät tietojärjestelmät ratkaisut ja -palvelut tulee varmistaa erilaisia vakavia häiriöitä ja poikkeusoloja kestäväillä järjestelyillä. Tietojärjestelmät ratkaisut ja -palvelut koostuvat sovelluksista, tietovarannoista, tietoverkoista, muusta IT-infrastruktuurista ja niiden oheisjärjestelmistä, tietoturvallisuudesta sekä niihin liittyvästä ylläpidosta, järjestelmähallinnasta ja teknisestä tuesta. On kehitettävä menetelmiä ja toimintamuotoja tietojärjestelmien, organisaatioverkojen ja toimitusketjujen muodostaman kokonaisuuden ymmärtämiseen, hallintaan ja varmistamiseen. Erityistä huomiota tulee kohdistaa yhteiskunnan kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuviin tietoturvauxkiin.

Keskeisissä valtakunnallisissa tieto- ja viestintäjärjestelmissä yksittäisen kohteen lamautuminen tai vaurio ei saa lamauttaa koko järjestelmää. Yhteiskunnan keskeisimmät tietojärjestelmät ja tietovarannot on hajautettava maantieteellisesti vähintään kahteen paikkaan. Yhteiskunnan toimivuudelle kriittisiä tietojärjestelmiä suunniteltaessa ja rakennet-

taessa on varmistettava, että niihin liittyvän ohjauksen, ylläpidon, järjestelmähallinnan ja teknisen tuen osaaminen säilyy Suomessa tai ohjauksen ja hallintakyky on oltava mahdollista palauttaa Suomeen. Keskeisten sovellusten tietovarantojen tulee olla Suomessa. Tietojärjestelmät ja niiden muodostamat kokonaisuudet tulee dokumentoida.

Sähköisen joukkoviestinnän maanpäällisen ja kaapeleilla toteutetun ohjelmansiirto- ja jakeluverkon ylläpitoa ja varmistamista on edelleen kehitettävä.

Tietoyhteiskunnan huoltovarmuutta tulee kehittää entistä enemmän kriittisten toimijoiden keskinäisten sopimuksenvaraisten järjestelyjen avulla sekä kansainvälisin järjestelyin.

Normaali- ja poikkeusolojen ohjauksella on pyrittävä verkostojen toimintakyvyn varmistamiseen. Toimenpiteet on kohdistettava toimijoiden ohella verkostoissa tuotettuihin toimintoihin ja palveluihin.

Joukkoviestintä

Kansallinen kyky omaan sähköiseen ja painettuun joukkoviestintään on turvattava alueellisesti kattavasti kaikissa oloissa ylläpitämällä varajärjestelmiä ja valmiutta hajautettuun toimintaan.

Viranomaisten tiedotus-, varoitus- ja hälytysjärjestelmien on toimittava kaikissa olosuhteissa ja korkealla toimintavarmuuden tasolla. Viranomaistiedottamisen kattavuudesta on huolehdittava ylläpitämällä ja edistämällä kaupallisten radioiden ja televisioiden varautumista.

Finanssialan järjestelmät

Finanssialan keskeisimmät turvattavat toiminnot ovat pankkien sisäiset ja keskinäiset maksuliikennejärjestelmät, korttimaksaminen ja pankkiautomaattijärjestelmä, ulkomaanmaksuliikenne, rahahuollon laskentakeskus ja kuljetuspalvelut, eläkejärjestelmät sekä arvo-osuusjärjestelmä.

Varautumiseen liittyvää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa on kehitettävä rahoitusmarkkinoiden toimijoiden välillä. Kriisitilanteiden johtamiseen liittyvän eri toimijoiden yhteisen tilannekuvan laatimista on kehitettävä.

Päätuotanto- ja maksuliikennejärjestelmien

toimivuus sekä ajantasaisten tietojen saaminen ja säilyminen on varmistettava myös tilanteissa, joissa järjestelmät siirtyvät kansallisten rajojen yli. Pankkien välisen maksuliikenteen hoitamiseksi on oltava riittävät varajärjestelyt erityisesti yhtenäiseen euromaksualueeseen siirtymisen jälkeen.

Finanssialan varautuminen normaaliolojen vakaviin häiriöihin ja poikkeusoloihin on kytkettävä tehokkaasti alan valvontaan siten, että edistetään toimijoiden riskienhallintaa, vakavaraisuutta ja sisäistä valvontaa.

Finanssialan varautumiseen liittyvää kansainvälistä yhteistyötä on lisättävä EU-tasolla sekä eri valtioiden viranomaisten kesken.

2.3 Kuljetuslogistiset järjestelmät

Turvattavat kuljetusinfrastruktuurit ovat logistiikan tietojärjestelmät, kuljetusväylät, merkittävät satamat, lentoasemat ja terminaalit sekä rautatieliikenteen tärkeimmät solmukohtat. Näiden kohteiden käytettävyys ja palautumiskyky vakavista häiriötilanteista turvataan kaikissa tilanteissa.

Kuljetusalan varautumisessa pääpaino on merikuljetusten sekä peruselintarvike- ja energiahuollon vaatimien kuljetusten turvaamisessa. Muita kuljetuksia turvataan käytettävissä olevien voimavarojen ja kuljetusten tärkeyden mukaan kohdennettuina.

Ulkomaankaupan kuljetusten turvaamiseksi ylläpidetään riittävää jäävähvisteista aluskalustoa sekä ilmakuljetuskalustoa. Lisäksi talvimerenkulun turvaamiseksi Suomessa tulee olla riittävä jäänmurtajakalusto Suomen lipun alla käytettävissä meriliikenteen avustustoimintaan jääolosuhteissa. Merenkulkuelinkeinon kilpailukykyä parannetaan elinkeinopoliittisin toimenpitein. Yhteiskunnan kuljetusten kotimainen omavaraisuus turvataan kaikissa tilanteissa. Polttoainekuljetusten ja muiden kriittisten erikoiskalustoa ja henkilöstön erikoisosaamista vaativien kuljetusten toimivuus turvataan.

Postin yleispalvelut turvataan ja lehtien jakeluverkko säilytetään koko maan kattavana nykyisellä toimintavarmuustasolla.

Kuljetuslogistista järjestelmää varaudutaan ohjaamaan ja sääntelemään siten, että tärkeimmät kuljetukset turvataan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Ahvenanmaan, kuten muidenkin maanteellisesti haasteellisten seutujen huoltovarmuuden turvaamisessa kohdistetaan erityistä huomiota kriittisten kuljetusten varmistamiseen. Ahvenanmaan huoltovarmuus kuuluu maakunnan itsehallintoon, mutta sopimusasetuksen 900/2000 mukaan Ahvenanmaan huoltovarmuuskysymykset hoidetaan valtion ja maakunnan viranomaisten yhteistyönä.

2.4 Vesihuolto ja muu yhdyskuntateknikka

Riittävä puhtaan veden saanti turvataan kotitalouksille, yhdyskunnille, sairaanhoitolaitoksille ja väestön toimeentulon kannalta välttämättömälle tuotannolle. Vesi- ja viemärlaitosten toimintaan sekä muuhun keskeiseen yhdyskuntateknikkaan liittyvää varautumista kehitetään sekä vastuuviranomaisten lakisääteisenä toimintana että osana huoltovarmuustyötä.

2.5 Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito

Rakentamisessa ja kunnossapidossa varaudutaan liikenneinfrastruktuurin, kunnallisen infrastruktuurin ja siirtoverkkojen tarvitseman rakennuskapasiteetin nopeaan saatavuuteen normaaliolojen vakavissa häiriöissä ja erityistilanteissa. Pelastusviranomaisten tarvitseman nosto-, raivaus- ja maansiirtokaluston nopea saatavuus onnettomuustilanteissa varmistetaan.

Rakentamisessa ja rakennustuoteteollisuudessa varaudutaan tukemaan puolustusvoimia valmiutta kohotettaessa ja poikkeusoloissa. Toimintaan varaudutaan puolustus-, pelastus-, tie-, rata- ja ilmailuhallinnon sekä rakentamisen toimialan yritysten välisin aie- ja valmiussopimuksin.

3 Kriittisen tuotannon turvaaminen

3.1 Elintarvikehuolto

Energiasisällöltään normaali ravinnon saanti turvataan normaaliolojen vakavien häiriöiden ja poikkeusolojen varalta.

Huoltovarmuuden perustana on kotimaisen alkutuotannon ja elintarviketeollisuuden toiminnan jatkuvuus. Euroopan unionin maatalouspolitiikkaan pyritään vaikuttamaan siten, että kotimaisella elintarviketeollisuudella on riittävä kotimainen raaka-aineperusta. Elintarviketeollisuuden toimintaedellytysten turvaamista ja kansainvälistymistä edistetään alan kilpailukyvyyn säilymiseksi.

Maataloustuotteiden saatavuus turvataan yhden heikon kotimaisen satokauden varalta. Leipäviljaa pidetään varmuusvarastoissa eri puolilla maata vuoden normaalikulutusta vastaava määrä. Kasvipohjaista valkuaisista varmuusvarastoidaan määrä, jolla voidaan turvata kotieläintuotannon rehuhuollon sopeuttamista valkuaisen saantihäiriöiden varalta. Siemenviljaa tai laatuominaisuuksiltaan siemeneksi soveltuvaa viljaa varastoidaan 80 000 tonnia ja nurmikasvien siemeniä määrä, jolla voidaan kattaa yhden epäonnistuneen siementuotantovuoden vajausta. Muista elintarvikkeiden huoltoketjun edellyttämistä materiaalisista tuotantopanoksista pidetään maataloustuotannon ja elintarvikkeiden jalostuksen ja jakelun huoltovarmuutta täydentävät varmuusvarastot. Elintarvikehuollon varmuusvarastojen tasoa arvioidaan ja tarvittaessa tarkistetaan tämän päätöksen voimassaolon aikana.

Alkutuotannon, elintarviketeollisuuden sekä kaupan logistiset ketjut varmistetaan.

Hallinnon toimenpitein varaudutaan ohjaamaan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa voimavarojen käyttöä, elintarvikkeiden tuotantoa ja tarjontaa huoltovarmuuden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

3.2 Energiantuotanto

Energian saatavuuden turvaamiseksi edistetään useisiin polttoaineisiin ja hankintalähteisiin perustuvaa energiantuotantoa. Kotimaista sähköntuotantoa ja kotimaisten polttoaineiden käyttöä sekä yhdyskuntajätteen hyödyntämistä kehitetään. Maamme erikoisolojen vuoksi pidetään energian huoltovarmuustaso Euroopan unionin velvoitteet sekä kansainvälisestä energiaohjelmasta tehtyyn sopimukseen sisältyvät velvoitteet ylittävällä tasolla.

Kotimaisen sähköntuotantokapasiteetin

suhteellinen osuus huippukulutuksesta pidetään vähintään nykyisellä tasolla.

Tuontiin perustuvan energian saantihäiriön varalta ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi pidetään varmuusvarastoissa tuontipolttoaineita siten, että käytössä on keskimäärin viiden kuukauden normaalkulutusta vastaavat tuontipolttoainevarastot. Varastojen mitoituksessa otetaan huomioon öljytuotteiden käyttö maakaasun varapolttoaineena. Tuontipolttoaineiden velvoitevarastoista enintään viidesosa voi sijaita Suomen ulkopuolella.

Energian tuotantoa ja kulutusta varaudutaan ohjaamaan sääntelytoimin huoltovarmuuden kannalta tarkoituksenmukaisesti sekä kansainvälisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi.

3.3 Terveysthuolto

Väestön terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn kannalta keskeinen terveydenhoitopalvelujen saatavuus varaudutaan säilyttämään myös vakavissa häiriötilanteissa normaaliolojen tasolla. Terveysthuollon toimintaperiaatteet ja palvelujen taso sopeutetaan käytävissä oleviin voimavaroihin ja vallitsevaan turvallisuustilanteeseen. Palvelutuotannon mitoituksessa otetaan huomioon puolustustilasta aiheutuvat erityistarpeet, sekä biologiset, kemialliset ja radiologiset uhkat.

Lääkkeiden, rokotteiden ja lääkintämateriaalien merkittävän tuontiriippuvuuden vuoksi Euroopan unionin toimia ja sisämarkkinoiden kehitystä terveydenhuollon huoltovarmuuden edistämiseksi seurataan ja tuetaan. Pohjoismaista ja muuta valtioidenvälistä yhteistyötä terveydenhuollon huoltovarmuuden turvaamiseksi tiivistetään.

Lääkkeiden velvoitevarastointi turvataan lainsäädännöllä. Varmuusvarastointi pidetään kattavana. Sen tuotesisältöä ja mitoitusta kehitetään vastaamaan ennakoituja häiriötilanne- ja poikkeusolotarpeita mukaan luetuna puolustustila. Erityistä huomiota kohdistetaan lääkkeiden ja lääkintämateriaalin logististen ketjujen toimivuuden varmistamiseen.

Taudinmäärityksen ja hoidon kannalta keskeisten terveydenhuollon laitteiden saatavuus

ja huolto turvataan palvelutuotannon tavoitteiden edellyttämällä tavalla.

Terveydenhuollossa varaudutaan siihen, että vanhustenhuollossa ja muissa sosiaalihuollon palveluissa terveydenhuollon voimavaratarpeet lisääntyvät.

Terveydenhuollon ja puolustusvoimien yhteistyötä tiivistetään voimavarojen käytön tehostamiseksi väestön terveyttä vaarantavissa vakavissa terveysuhkatilanteissa.

3.4 Maanpuolustusta tukeva tuotanto

Puolustusvoimien suorituskyky edellyttää riittävää ja muun yhteiskunnan mahdollisuudet kattavaa palvelujen ja tuotteiden saatavuutta elinkeinoelämältä kaikissa turvallisuustilanteissa. Keskeisintä on turvata kotimainen integraatio- ja ylläpitokyky sekä kriisiajan vauriokorjauskyky.

Kriittisen puolustusmateriaalin ja järjestelmien elinjakson hallinta toteutetaan kotimaisin tai kansainvälisin kumppanuus- ja käyttäjäyhteisöjärjestelyin tai sitovin sopimuksin järjestelmätoimittajien kanssa. Kotimaassa toimivan teollisuuden osallistumisella ulkomaisiin hankintoihin kehitetään huolto- ja korjauskykyä, ylläpidetään yhteensopivuutta ja teollisuuden teknologista tasoa. Teknologia- ja tuotekehityshankkeilla edistetään kotimaista osaamista.

Tärkeimpien kulutusmateriaalien tuotantokapasiteettia ja varmuus- ja turvavarastoja ylläpidetään. Varmuus- ja turvavarastointitoimia toteutetaan tarvittaessa myös muun kuin perinteisen kulutusmateriaalin osalta.

Ylläpidon lisäksi on keskeistä suorituskykyjen vahvistaminen ja varmentaminen tiedustelun, valvonnan ja johtamisen, hallitun vaikutuksen sekä liikkuvuuden, logistiikan, erikoisrakenteiden ja suojan osalta. Ruuti- ja ampumatarviketuotantokykyä ja siihen liittyvää tietotaitoa on edelleen ylläpidettävä. Samalla jatketaan pohjoismaisen työnjaon kehittämistä ampumatarvikealalla.

Maanpuolustukselle tärkeän teollisuuden ja palvelutuotannon säilyminen kotimaassa on turvattava.

Yhteistyöhankkeisiin osallistutaan erityisesti Euroopan puolustusviraston, pohjoismaisen yhteistyöjärjestelyn NORDAC:in ja

NATO:n materiaalihuoltojärjestön NAMSA:n puitteissa. Huoltovarmuuden kansainvälisiä mekanismeja, säädöspuitteita sekä käyttäjäyhteisöjä pyritään kehittämään.

3.5 Vientiteollisuuden yleisten toimintaedellytysten edistäminen

Vientiteollisuuden toimintaedellytyksiä edistetään huolehtimalla yhteiskunnan perustoimintojen jatkuvuudesta sekä tukemalla yritys- ja toimialakohtaista varautumista.

Kriittisten tuontimateriaalien saannin turvaamiseksi edistetään kahden- ja useamman välisiä kansainvälisiä huoltovarmuussopimuksia.

4 Huoltovarmuuden keskinäiset riippuvuudet ja yhteistyö

Kansallisen huoltovarmuuden turvaamisessa yhä suurempi merkitys on eri toimintojen välisillä riippuvuuksilla. Samoin kansainvälisten markkinoiden ja verkottumisen merkitys kansalliselle huoltovarmuudelle kasvaa. Tämän vuoksi huoltovarmuustyössä on yhä voimakkaammin panostettava kansallisesti verkottuneeseen yhteistyöhön sekä kansainvälisten riippuvuuksien ymmärtämiseen ja tähän perustuvaan varautumiskeinojen kehittämiseen.

Kukin ministeriö ohjaa ja seuraa toimialallaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategiaan liittyvien tehtävien toteuttamista ja näiden edellyttämän toimintakyvyn kehittämistä. Kukin ministeriö kehittää huoltovarmuutta omalla toimialallaan.

5 Lainsäädännön kehittäminen

Eri hallinnonaloilla kehitetään edelleen lainsäädäntöä, jonka perusteella viranomaiset voivat luoda huoltovarmuutta tukevia rakenteita niitä tilanteita varten, joissa ei tarvita valmiuslaissa tarkoitettuja erityistoimivaltuuksia, mutta joissa markkinat eivät tuota riittävää huoltovarmuutta.

6 Sektorikohtainen ohjeistus

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2008.

Tarkemmat ohjeet tämän päätöksen soveltamisesta antaa kukin ministeriö hallinnonalallaan. Maksuliikkeen ja rahahuollon varautumista ohjaa Suomen Pankki.

Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2008

Työministeri *Tarja Cronberg*

Hallitusneuvos Kari Mäkinen

N:o 540

Oikeusministeriön asetus**valtion oikeusaputoimistojen sekä niiden sivutoimistojen ja sivuvastaanottojen sijainnista**

Annettu Helsingissä 18 päivänä elokuuta 2008

Oikeusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään valtion oikeusaputoimistoista 5 päivänä huhtikuuta 2002 annetun lain (258/2002) 2 §:n nojalla:

1 §

Valtion oikeusaputoimistot, niiden sivutoimistot ja sivuvastaanotot sijaitsevat oikeusapupiirien alueilla seuraavasti:

Oikeusaputoimisto
Sivutoimisto (st)
Sivuvastaanotto (sv)

Turun oikeusapupiiri

Ahvenanmaa (Maarianhaminassa)

Akaa

Urjala (sv)

Valkeakoski (sv)

Forssa-Loimaa (Forssassa)

Loimaa (st)

Hämeenlinna

Kankaanpää

Ikaalinen (sv)

Parkano (sv)

Lohja

Raasepori (st)

Hanko (sv)

Vihti (sv)

Rauma

Uusikaupunki (st)

Eura (sv)

Salo

Somero (sv)

Tampere

Tampereenseutu (Tampereella)

Mänttä (st)

Vammala (st)

Kangasala (sv)

Lempäälä (sv)

Nokia (sv)

Orivesi (sv)

Ruovesi (sv)

Turku

Parainen (sv)

Kemiö (sv)

Turunseutu (Turussa)

Mynämäki (sv)

Vaasan oikeusapupiiri

Jyväskylä

Joutsa (sv)

Keuruu (sv)

Laukaa (sv)

Jämsä

Korpilahti (sv)

Kokkola

Pietarsaari (st)

Kannus (sv)

Kaustinen (sv)

Lapua

Alavus (st)

Alajärvi (sv)

Kauhava (sv)

Lappajärvi (sv)

Virrat (sv)
 Ähtäri (sv)
 Pori
   Kokemäki (st)
   Harjavalta (sv)
   Huittinen (sv)
   Merikarvia (sv)
   Säkylä (sv)
 Seinäjoki
   Kauhajoki (st)
   Isojoki (sv)
   Jalasjärvi (sv)
   Jurva (sv)
   Kurikka (sv)
   Teuva (sv)
 Vaasa
   Närpiö (st)
   Isokyrö (sv)
   Laihia (sv)
   Maalahti (sv)
 Äänekoski
   Viitasaari (st)
   Karstula (sv)
   Konnevesi (sv)
   Pihtipudas (sv)
   Saarijärvi (sv)

Itä-Suomen oikeusapupiiri

Iisalmi
   Kiuruvesi (sv)
   Lapinlahti (sv)
   Pielavesi (sv)
 Joensuu
   Ilomantsi (st)
   Kitee (st)
   Lieksa (st)
   Nurmes (st)
   Eno (sv)
   Juuka (sv)
   Kesälahti (sv)
   Liperi (sv)
   Outokumpu (sv)
   Rääkkylä (sv)
   Tohmajärvi (sv)
 Kajaani
   Kuhmo (st)
   Puolanka (sv)
   Sotkamo (sv)
 Kuopio
   Nilsiä (st)
   Suonenjoki (st)

Juankoski (sv)
 Rautavaara (sv)
 Siilinjärvi (sv)
 Vesanto (sv)
 Mikkeli
   Mäntyharju (st)
   Hirvensalmi (sv)
   Juva (sv)
   Pertunmaa (sv)
   Puumala (sv)
 Pieksämäki
   Hankasalmi (sv)
   Kangasniemi (sv)
 Savonlinna
   Rantasalmi (sv)
   Sulkava (sv)
 Varkaus
   Heinävesi (sv)
   Leppävirta (sv)

Helsingin oikeusapupiiri

Espoo
   Kirkkonummi (sv)
 Helsinki
 Järvenpää
 Porvoo
   Loviisa (sv)
 Pääkaupunkiseutu (Helsingissä)
   Vantaa

Kouvolan oikeusapupiiri

Heinola
 Hyvinkää
   Nurmijärvi (sv)
 Imatra
 Kotka
   Hamina (sv)
 Kouvola
 Lahti
   Orimattila (st)
 Lappeenranta
 Riihimäki

Rovaniemen oikeusapupiiri

Haapajärvi
   Haapavesi (sv)
   Kärsämäki (sv)
   Nivala (sv)

Pyhäjärvi (sv)
 Kemi
 Tornio (st)
 Tervola (sv)
 Ylitornio (sv)
 Kittilä
 Enontekiö (st)
 Pello (st)
 Kolari (sv)
 Muonio (sv)
 Oulu
 Oulunseutu (Oulussa)
 Raahе (st)
 Ii (sv)
 Muhos (sv)
 Pudasjärvi (sv)
 Vaala (sv)
 Rovaniemi
 Kuusamo (st)
 Suomussalmi (st)
 Hyrynsalmi (sv)
 Kemijärvi (sv)
 Ranua (sv)
 Salla (sv)
 Taivalkoski (sv)
 Sodankylä

Inari (st)
 Utsjoki (st)
 Ylivieska
 Kalajoki (sv)
 Oulainen (sv)

2 §

Sivuvastaanoton järjestävä oikeusaputoimisto määrää työjärjestyksessään, miten usein ja millä tavoin sivuvastaanotto järjestetään. Käyntikertojen tiheyttä harkittaessa on otettava huomioon vastaanottoa käyttävien alueiden asukasmäärä, aikaisempien vuosien kysyntä sekä sivuvastaanotosta aiheutuvat kustannukset.

3 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Kuopion ja Nilsiän oikeusaputoimistojen yhdistyminen tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä syyskuuta 2009 sekä Lohjan ja Raaseporin oikeusaputoimistojen yhdistyminen 1 päivänä helmikuuta 2010.

Asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin voidaan ryhtyä ennen asetuksen voimaantuloa.

Helsingissä 18 päivänä elokuuta 2008

Oikeusministeri *Tuija Brax*

Hallitusneuvos Merja Muilu

N:o 541

Sisäasiainministeriön asetukset**vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuuksien torjunnasta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2008

Sisäasiainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun pelastuslain (468/2003) 9 §:n 4 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan ulkoiseen pelastussuunnitelmaan, jonka pelastuslaitos on velvollinen laatimaan pelastuslain (468/2003) 9 §:n 2 momentin mukaan vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen (59/1999), jäljempänä *teollisuuskemikaaliasetus*, 15 §:ssä määritellyssä tuotantolaitoksessa sattuvan onnettomuuden varalle.

Sisäisten pelastussuunnitelmien laatimisesta säädetään teollisuuskemikaaliasetuksen 16 ja 27 §:ssä.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *tuotantolaitoksella* toiminnanharjoittajan valvonnassa olevaa aluetta, jossa vaarallisia aineita valmistetaan, käsitellään tai varastoidaan yhdessä tai useammassa laitoksessa;

2) *laitoksella* tuotantolaitoksen sisäpuolella olevaa teknistä yksikköä, jossa tuotetaan, käytetään, käsitellään tai varastoidaan vaarallisia aineita sekä tällaisen yksikön toiminnalle tarpeellisia laitteistoja, rakenteita, putkistoja, koneita, työkaluja, yksityisessä käytössä olevia rautatien sivuraiteita, satamaltaita, yksikön käyttöön tarkoitettuja lastaus- ja purkauspaikkoja, laitureita, varastoja tai vastaavia kelluvia tai maalle rakennettuja rakennelmia;

3) *toiminnanharjoittajalla* oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä, joka valmistaa, tuo maahan, pitää kaupan, saattaa markkinoille, luovuttaa, vie maasta, varastoi, pakkaa, jakelee, pitää hallussaan, säilyttää, käyttää tai muulla tavalla käsittelee vaarallista kemikaalia taikka räjähdettä tai muuta vastaavaa tuotetta;

4) *suuronnettomuudella* esimerkiksi huomattavaa päästöä, tulipaloa, räjähdystä tai muuta ilmiötä, joka seuraa tuotantolaitoksen toiminnassa esiintyvistä hallitsemattomasta tilanteesta ja joka voi aiheuttaa ihmisten terveyteen, ympäristöön tai omaisuuteen kohdistuvaa välitöntä tai myöhemmin ilmenevää vaaraa tuotantolaitoksen sisä- tai ulkopuolella, ja jossa on mukana yksi tai useampia vaarallisia aineita;

5) *ulkoisella pelastussuunnitelmalla* pelastuslaitoksen laatimaa pelastussuunnitelmaa, jossa on otettu huomioon kohteena olevan tuotantolaitoksen sisäinen pelastussuunnitelma ja turvallisuusselvitys;

6) *pelastuslaitoksella* pelastuslain 5 §:n mukaista alueen pelastustoimen pelastuslaitosta; sekä

7) *pelastusviranomaisilla* pelastuslain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia.

3 §

Ulkoiset pelastussuunnitelmat

Pelastuslaitoksen tulee laatia ulkoinen pelastussuunnitelma tuotantolaitoksesta, jolla teollisuuskemikaaliasetuksen 15 §:n mukaan on velvollisuus laatia turvallisuusselvitys.

Tuotantolaitoksille, jotka sijaitsevat samalla tehdasalueella ja jotka muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden tai tuotantolaitoksille, jotka sijaitsevat niin lähellä toisiaan, että tuotantolaitoksessa tapahtuvasta onnettomuudesta voi aiheutua vahinkoa toisen tuotantolaitoksen alueella, voi pelastuslaitos laatia yhteisen ulkoisen pelastussuunnitelman.

Pelastussuunnitelmassa on otettava huomioon seuraavat tavoitteet:

1) onnettomuudet on rajattava ja hallittava niiden seurauksien minimoimiseksi sekä ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle aiheutuvien vahinkojen rajoittamiseksi;

2) on toteutettava tarvittavat toimenpiteet ihmisten ja ympäristön suojaamiseksi suuronnettomuuksien seurauksilta;

3) on annettava tarpeelliset tiedot väestölle ja toimenpiteistä vastaaville alueen viranomaisille ja laitoksille; sekä

4) on varauduttava suuronnettomuuden jälkien korjaamiseen ja ympäristön puhdistamiseen.

Pelastuslaitoksen velvollisuudesta laatia ulkoinen pelastussuunnitelma yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa säädetään pelastuslain 9 §:n 2 momentissa. Suunnitelmaa laadittaessa on tarvittaessa kuultava alueellista ympäristökeskusta ja kunnan ympäristösuojeluviranomaista. Ulkoinen pelastussuunnitelma tulee sovittaa yhteen sisäisen pelastussuunnitelman kanssa siten, että ne muodostavat yhtenäisen ja toimivan kokonaisuuden. Turvatekniikan keskus toimittaa turvallisuusselvityksen ja siitä annetut johtopäätökset pelastuslaitokselle ulkoisen pelastussuunnitelman laatimista varten.

Ulkoinen pelastussuunnitelma tulee laatia neljän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona Turvatekniikan keskus on toimittanut 4 momentissa tarkoitettut tiedot pelastuslaitokselle. Jos sisäiseen pelastussuunnitelmaan tehdään muutoksia, tulee pelastuslaitoksen saattaa ulkoinen pelastussuunnitelma vastaamaan uutta tilannetta kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona toiminnanharjoittaja on toimittanut pelastuslaitokselle asiaa koskevat tiedot.

4 §

Pelastussuunnitelmaan vaadittavat tiedot

Ulkoisessa pelastussuunnitelmassa tulee olla vähintään seuraavat tiedot:

1) luettelo niistä henkilöistä sekä heidän tehtävistään ja asemastaan, joilla toiminnanharjoittajan edustajina on valtuudet käynnistää pelastustoimet tuotantolaitoksessa suuronnettomuuden uhatessa tai suuronnettomuuden tapahduttua sekä niistä henkilöistä, joilla pelastustoiminnan johtajana on valtuudet johtaa ja sovittaa yhteen pelastustoimintaa tuotantolaitoksessa ja sen ulkopuolella;

2) millä tavalla mahdollisista onnettomuuksista saadaan asianosaisille tieto nopeasti, miten hälytykset annetaan ja miten apua kutsutaan;

3) miten ulkoisen pelastussuunnitelman toteuttamiseksi tarvittavat voimavarat sovitaan yhteen;

4) miten tuotantolaitoksen alueella tapahtuvaa pelastustoimintaa tuetaan;

5) miten tuotantolaitoksen alueen ulkopuolella toteutetaan pelastustoimintaa;

6) miten väestöä varoitetaan, miten väestölle annetaan tarkkoja tietoja onnettomuudesta ja millaisia toimintaohjeita väestölle annetaan; sekä

7) miten muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden pelastusviranomaisille tiedotetaan sellaisesta suuronnettomuudesta, jolla voi olla vaikutuksia yli valtion rajojen.

5 §

Väestön kuuleminen

Pelastussuunnitelman valmisteluvaiheessa

pelastuslaitoksen on järjestettävä yleinen kuulemistilaisuus sekä asetettava valmisteluasiakirjat julkisesti nähtäviksi. Pelastussuunnitelman valmisteluasiakirjat on asetettava nähtäviksi myös, jos niitä tarkistetaan. Kuulemistilaisuudesta ja asiakirjojen nähtäväksi asettamisesta tulee ilmoittaa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä, kunnan ilmoitustaululla ja kunnan internet-sivuilla tai jollain muulla niihin verrattavalla tavalla vähintään seitsemän päivää ennen kuulemistilaisuutta ja nähtäväksi asettamista. Ilmoituksesta tulee selvittää suunnitelman tarkoitus sekä seuraavat tiedot:

- 1) kohteena oleva tuotantolaitos;
- 2) suunnittelusta vastaava viranomainen ja muut asianosaiset tahot;
- 3) mistä saa asiaa koskevia lisätietoja;
- 4) paikka, jossa asiakirjat ovat nähtävinä, ja aika, jonka ne ovat nähtävinä;
- 5) kuulemistilaisuuden paikka ja aika; sekä
- 6) mielipiteen esittämismuoto, määräaika ja yhteystiedot.

6 §

Suunnitelmista tiedottaminen ja niiden päivittäminen

Pelastuslaitoksen on tiedotettava ulkoisista pelastussuunnitelmista kaikille henkilöille ja julkisille laitoksille, joihin suuronnettomuus voi vaikuttaa.

Tiedottaminen tulee toteuttaa yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa. Toiminnanharjoittajan tiedottamisvelvollisuudesta säädetään teollisuuskemikaaliasetuksen 29 §:ssä.

Ulkoiset pelastussuunnitelmat tulee tarkistaa ja saattaa ajantasalle vähintään kolmen vuoden välein. Tarkistamisessa on otettava huomioon tuotantolaitoksessa, pelastustoiminnassa ja siihen varautumisessa sekä uuden tekniikan ja tietämyksen soveltamisessa tapahtuneet muutokset. Tietojen on oltava jatkuvasti väestön saatavilla. Väestölle tiedottaminen on tehtävä uudelleen, kun pelastussuunnitelmiin tehdään muutoksia kuitenkin vähintään viiden vuoden välein.

Ulkoisista pelastussuunnitelmista on lisäksi annettava riittävät tiedot niille Euroopan unionin jäsenvaltioille, jotka saattavat joutua alttiiksi tuotantolaitoksessa syntyvän

suuronnettomuuden rajat ylittävälle vaikutukselle.

7 §

Valvonta

Lääninhallitus valvoo alueellaan, että tässä asetuksessa tarkoitetuissa tuotantolaitoksissa sattuvien suuronnettomuuksien varalta on laadittu tämän asetuksen edellyttämät ulkoiset pelastussuunnitelmat. Turvatekniikan keskus ilmoittaa vuosittain maaliskuun loppuun mennessä asianomaiselle lääninhallitukselle sen toimialueella olevat tuotantolaitokset, joista vaaditaan turvallisuus selvitys. Tiedoista tulee käydä ilmi tuotantolaitoksen sijaintikunta ja osoitetiedot sekä millä perusteella tuotantolaitoksen on laadittava turvallisuus selvitys.

Pelastuslaitoksen tulee toimittaa ulkoiset pelastussuunnitelmat lääninhallitukselle niiden valmistuttua. Lääninhallituksen tulee arvioida ulkoiset pelastussuunnitelmat ja toimittaa ne tarvittaessa täydentämistä varten pelastuslaitokselle. Lääninhallituksen tulee toimittaa ulkoisista pelastussuunnitelmista selvitys vuosittain lokakuun loppuun mennessä sisäasiainministeriölle.

8 §

Harjoitukset

Pelastuslaitoksen velvollisuudesta järjestää suuronnettomuusharjoituksia säädetään pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen (787/2003) 5 §:ssä.

Ulkoisen pelastussuunnitelman tulee sisältää suunnitelma suuronnettomuusharjoitusten järjestämiseksi. Suunnitelmassa tulee olla tiedot harjoitukseen osallistuvista tahoista, harjoituksen toteutustavasta ja laajuudesta sekä ajankohdasta ja paikasta.

Harjoitukset tulee toteuttaa yhteistoiminnassa toiminnanharjoittajan ja pelastustoimintaan osallistuvien muiden viranomaisten kanssa vähintään kerran kolmessa vuodessa. Toiminnanharjoittajan velvollisuudesta järjestää yhteistyössä pelastusviranomaisen kanssa harjoituksia pelastussuunnitelman toimivuuden varmistamiseksi säädetään teollisuuskemikaaliasetuksen 27 §:ssä.

Lääninhallituksen tulee yhteensovittaa, valvoa ja seurata suuronnettomuusharjoitusten valmistelua ja toteutusta sekä tarpeen mukaan osallistua niihin.

Lääninhallituksen tulee ilmoittaa sisäasiainministeriölle hyvissä ajoin harjoituksista sekä antaa toteutuneista harjoituksista selvitys.

9 §

Toimenpiderekisteriin merkitseminen

Pelastusviranomaisen on tallennettava pelastuslain 69 §:ssä tarkoitettuun toimenpiderekisteriin tapahtuneista suuronnettomuuksista vähintään seuraavat tiedot:

- 1) suuronnettomuuden päivämäärä, kellon-aika ja paikka sekä kyseessä olevan tuotantolaitoksen nimi ja osoite;
- 2) lyhyt kuvaus suuronnettomuuden olosuhteista ja kulusta, mukaan lukien selostus vaarallisista aineista, joita siinä oli mukana;

Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2008

Sisäasiainministeri *Anne Holmlund*

- 3) henkilövahingot;
- 4) välittömät ympäristövahingot;
- 5) omaisuusvahingot;
- 6) valtakunnan rajojen ulkopuolelle ulottuvat vaikutukset; sekä
- 7) lyhyt kuvaus toteutetuista pelastustoimista sekä välittömästi toteutettavista varotoimenpiteistä, joilla estetään onnettomuuden toistuminen.

Turvatekniikan keskus ilmoittaa tietojen perusteella onnettomuudesta komission perustamaan tietokantaan.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2008.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Yli-insinööri Kristine Jousimaa

N:o 542

**Maa- ja metsätalousministeriön asetus
maatalouden rakennetuen perustana olevista rakennusten hyväksyttävistä yksikkökustannuksista**

Annettu Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2008

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään maatalouden rakennetuista 28 päivänä joulukuuta 2007 annetun lain (1476/2007) 7 §:n 4 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tällä asetuksella säädetään tuettavien turkiseläinrakennusten ja lämpökeskusten hyväksyttävien kustannusten määräytymisperusteista ja vahvistetaan tuettavassa rakentamisessa hyväksyttävät yksikkökustannukset.

2 §

Turkiseläinrakennuksen hyväksyttävät kustannukset

Tukea määritettäessä rakentamisen hyväksyttävänä kustannuksena käytetään tämän asetuksen liitteessä 1 esitettyjä turkiseläinrakennuksen yksikkökustannuksia.

Turkiseläinrakennusten kustannusmuutokset otetaan huomioon tilastokeskuksen julkaiseman maatalouden tuotantorakennusten rakennuskustannusindeksin mukaisesti.

Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2008

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

3 §

Lämpökeskusten hyväksyttävät kustannukset

Tukea määritettäessä rakentamisen hyväksyttävänä kustannuksena käytetään tämän asetuksen liitteessä 1 esitettyjä lämpökeskusten yksikkökustannuksia.

Lämpökeskusten kustannusmuutokset otetaan huomioon tilastokeskuksen julkaiseman maatalouden tuotantorakennusten rakennuskustannusindeksin mukaisesti.

4 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 27 päivänä elokuuta 2008.

Asetusta sovelletaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen käsiteltävinä oleviin rakennussuunnitelmiin ja sellaisiin rakentamista koskeviin tukihakemuksiin, jotka ovat tulleet viireille 7.8.2008 tai sen jälkeen.

Suunnittelija Kjell Brännäs

Liite 1

Raken- nustilan luokitus numero	Tila	yksikkö	€/yks	yksik- koon saakka	ylittäväl- tä osalta €/yks	Täsmennykset yksik- kökustannukseen
2700	Turkistarhat					
2710	Minkkien varjotalo	jm (=juoksu- metri)	220			Häkkiriviä kohden, si- sältää häkit ja juoma- kupit
2715	Minkkitarhan aitaus	jm	40			Aidan korkeus 2 m verkko 25x25, yläreu- nassa peltisuoja, ala- reuna upotettu maahan 0,2 m
2720	Kettujen varjotalo	jm	180			Häkkiriviä kohden, si- sältää häkit ja juoma- kupit
2725	Kettutarhan aitaus	jm	27			Aidan korkeus 2 m verkko 50x50, alareu- na upotettu 0,2 m
2740	Nutriatarha, eläinhalli	hym ² (=hyöty- m ²)	283	100	229	Lämmin tila, sisältää karsinat/häkit ja juot- tojärjestelmän
2750	Minkki- ja kettuhallit	hym ²	202	100	142	Ei sisällä härkejä
	Turkistarhojen pe- ruskorjaus					
2716	Varjotaloperustuksen korotus, soratäyttö, tiivistekelmu ja sala- ojitus	varjotalo jm	74			
	<i>Minkkitarhat</i>					
2711	Minkkihäkki 350x848x460	kpl	44			
2712	Kiipeilyhäkki	kpl	64			
2722	Minkin pesäkoppi	kpl	18			
2723	Juottojärjestelmä, lämmitetty	häkki	10			
	<i>Kettutarhat</i>					
2721	Kettuhäkki 1200x1070x720, ruo- kintakouru ja makuu- hylly	kpl	105			
2722	Kettupesäkoppi	kpl	45			
2723	Juottojärjestelmä, lämmitetty	häkki	16			

Rakennustilan luokitus numero	Tila	yksikkö	€/yks	yksikköön saakka	ylittävältä osalta €/yks	Täsmennykset yksikkökustannukseen
4300	Energiantuotantotilat					
4310	Lämpökeskus					
4313	Polttoaineen varastotila, < 100 m ²	hym ²	360	20	205	
	Polttoaineen varastotila ≥ 100 m ²	hym ²	205	100	140	
4316	Kattila- ja syöttöhuone/-siilo	hym ²	815	20	530	
	Lämmityslaitteistot					
4301	Lämmityslaitte uusiutuva polttoaine, teho < 500 kW	kW	260	200	205	Lämmitysteho määrätään rakennusten lämpötehotarpeen mukaan. Sisältää kattilan, varaajan, hakepolttimen ja savupiipun
4302	Lämmityslaitte fossiilinen polttoaine, teho < 500 kW	kW	360	20	40	Sisältää kattilan, polttimen, piipun ja nestemäisen polttoaineen säiliön
	Lämmityslaitte, teho ≥ 500 kW					Erillislaskelman ja tositteiden perusteella
4303	Lämmönjakokanava < 100 kW	jm	95			Sisältää kaivu- ja täyttötöitä
4304	Lämmönjakokanava ≥ 100 kW	jm	105			Sisältää kaivu- ja täyttötöitä
4305	Muut lämpölähteet (jätelämpö, vesistön, ilman, maaperän tai auringon lämpö)					Erillislaskelman ja tositteiden perusteella